

A karácsonyi ajándékozásnak köszönhetően decemberben jelentősen megnő a könyvek iránti kereslet, háromból egy kötet ilyenkor találja meg olvasóját. Könyvet, ezzel együtt élményt ajándékozva megsokszorozhatjuk a meglepetés örömét. Mert egy könyvvel színesebbé válik világképünk, nem szürkül be fantáziánk. Egy könyv lehet csak alkalmi szórakoztató olvasmány, de olyan üzenet hordozója is, ami egy életre meghatározó élménnyé válhat. „Az én könyvtáram” program 2019 őszi olvasáskutatásából számos érdekesség kiolvasható.

A digitális világ kihívás elé állítja és átalakítja az olvasáskultúrát. Mégis a magyar felnőttek közel fele az előző egy évben legalább egy könyvet elolvasott, és hozzávetőleg minden kilencedik felnőtt tekinthető az olvasás szerelmésének. Ők havonta olvasnak el legalább egy könyvet. Ugyanakkor tény, hogy az alternatív szabadidős tevékenységek konkurenciát jelentenek az olvasásnak, az előző felmérés óta eltelt két esztendő alatt is sokat nőtt az internetezők és azon belül a sokat internetezők aránya: még az óvodások körében is majdnem minden második gyerek kerül rendszeres kapcsolatba a világhálóval. Az olvasás ugyanakkor nem generációs tevékenység: a 18-39 éves korosztályban legalább akkora aránya van a rendszeresen olvasóknak, mint az idősek körében. Döntő többségben nyomtatott könyveket veszünk kezünkbe, de természetesen olvasónak számít az is, aki az elektronikus változatot választja: ma már a buszon látott, telefonjukat böngésző emberek egy része is éppen lehet, hogy egy regényt olvas. Talán meglepő, de a gyerekeknél mind az olvasók, mind a rendszeresen olvasók aránya magasabb, mint a felnőtteknél, pedig a kutatás kimondottan a tankönyvön kívüli olvasásra fókuszált.

A felméréséből azt is megtudhatjuk, hogy míg az óvodások közel kétharmada kap egy év leforgása alatt valamilyen könyvet ajándékba, addig a 14-17 éveseknek mintegy harmada mondhatja el ugyanezt. Figyelmet érdemel a program egyik szakértőjeként közreműködő dr. Gombos Péter olvasáskutató ajánlása: ruhából, játékból mindig a legjobbat igyekszünk

választani gyermekeinknek, könyvek esetén se adjuk alább! Az utóbbi évtizedben túlzottan előtérbe került az olvasás praktikus – tanulást támogató - funkcióját kiemelő szemlélet, pedig a fantáziára, a képalkotásra, vagy a személyiségfejlődésre gyakorolt hatása legalább annyira jelentős. A meseolvasás egyébként gyermekkorban kifejezetten fontos, hiszen nagyban befolyásolja az olvasási szokásokat: azon 10 gyerekből, akiknek rendszeresen olvastak otthon meséket 7 lett rendszeres könyvolvasó. Hogy kinek és mit érdemes ajánlani, abban egy jó könyvtáros sok segítséget tud adni.

„Az én könyvtáram” projekt égisze alatt végzett kutatás arra is rámutatott, hogy a korosztályok milyen műfajokat kedvelnek leginkább, ami nagy segítség lehet a karácsonyi ajándék vásárlásakor. Daniel Steel, Lőrincz L. László, Rejtő Jenő, J.K. Rowling, Müller Péter, Agatha Christie, George R. R. Martin, Robert Merle, Stephen King és Fejős Éva a legnépszerűbb szerzők a felnőtt olvasók körében. Műfajok és témák vonatkozásában a kalandregények és a krimik legnépszerűbbek, szorosan követik ezeket az életrajzok és romantikus regények, de aktív tábora van a kortárs irodalomnak is. A legkisebbek természetesen a verseket és meséket kedvelik, a kamaszok körében pedig jelentősen megnőtt a képregények és a fantasy népszerűsége, illetve az olyan „tabukönyveké”, melyek az őket érdeklő kérdésekkel foglalkoznak.

Viszont nem csak a karácsonyi könyvvásárlás az egyetlen lehetőség, hogy az ünnepi elcsendesedésben, kultúrára, szórakozásra befogadóbb időszakban olvasmányélményhez jussunk, vagy akár egy ajándékba kapott kötet szerzőjének további műveihez hozzáférjünk: hiszen ott vannak a könyvtárak!

Magyarországon 2 millió ember veszi igénybe a könyvtárak szolgáltatásait, a távszolgáltatásokkal együtt 112 millió alkalommal. A könyvtárhasználók egy év alatt több mint 23 millió kötetet kölcsönöznek ki. Számos könyvtár kínál egyébként ajándékba adható olvasójegy is, így akár az is a karácsonyfa alá kerülhet!

A 2 milliárd forintos keretösszeggel dolgozó, „Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek”

című projekt múzeumi komponensét Szabadtéri Néprajzi Múzeum, míg a könyvtárit „Az én könyvtáram” címmel a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár valósítja meg.

„Az én könyvtáram” programrész célja, hogy a könyvtárak felkészüljenek a XXI. század kihívásaira, köznevelést támogató programokat fejlesszenek, csökkentsék a korai iskolaelhagyók számát, és javítsák a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci integrációját. Ezek mentén határozták meg a kiemelt fejlesztési irányokat is: olvasási kultúra, digitális írástudás, könyvtárhasználat, információkeresés és szövegértés. A nagyszabású kezdeményezés keretében országos szaktanácsadói hálózatot állítottak fel, hiánypótló, a magyar olvasáskultúrát feltáró kutatást folytattak le, a tapasztalatok alapján mintaprogramokat dolgoztak ki és akkreditált szakmai továbbképzéseket bonyolítottak le.

A választás tehát valós. Lehet bátran könyveket vásárolni karácsonyra, tegyük is, de kitűnő alternatívája lehet ennek a könyvtárban való böngészés is.